

Keski-Suomen ennakoointifoorumi V 1.11.2012

ENNAKOINTI OSANA ALUEEN KEHITTÄMISTÄ

Yhteenveto

Sisältö

1. Ennakointi osana päätöksentekoa
2. Miten laaditaan?
3. Mitä ei ole huomattu?
4. Tuunataan vuosikello 2013
5. Innovaatiokeskittymä

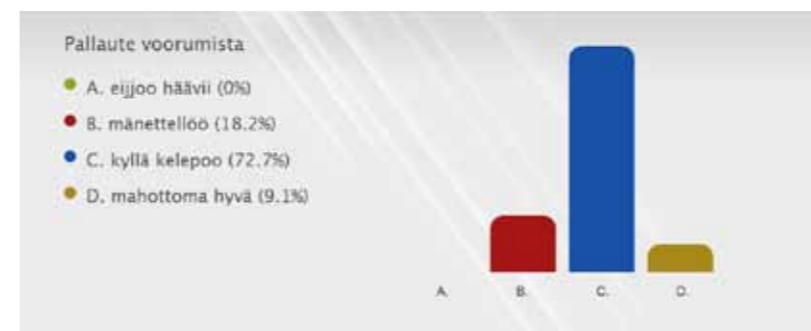
Saate

Ennakointifoorumi avattiin kuulemalla lyhyet alustukset Alueellisista kehitysnäkymistä sekä TEMin että alueen näkökulmasta, Keski-Suomen Aikajanasta, PK-barometristä ja keskisuomi.infosta. Tämän jälkeen työskentelyä jatkettiin ryhmissä neljän kysymysryhmän kautta. Ryhmien tuotokset, Viestiseinälle* lähetetyt kommentit ja äänestysten tulokset on koottu seuraavassa yhteen.

Tuotoksissa on nostettu esiin kysymyksiä ja huolia, joihin pyrimme koontia tehdessämme vastaamaan tai ne herättivät meissä jatkokysymyksen. Myös materiaaleissa oli ratkaisuehdotuksia. Nämä on lisätty tekstiin myös lukijoille pohdittavaksi. Vastaukset ja kommentit toivomme keskisuomi.info -sivuston pohdintaa ja tulkintaa -osion kautta tai www.facebook.com/KeskiSuomiEnnakoi

Seija Kiiskilä & Anu Huotari
Keski-Suomi ennakoi

Kiitos osallistujille!

*Viestiseinän tuottaa Prospectum Oy.

Valokuvat Stock.XCHNG, www.sxc.hu

1.ENNAKOINTI OSANA PÄÄTÖKSENTEKOA

Missä/miten ennakoitietoa pitäisi hyödyntää nykyistä enemmän?

Ennakoinnin pitää olla osa strategiaprosessia, osana organisaatioiden vuosikelloja ja hallitus/strategiatyöskentelyä. Tulevaisuuskuva on otettava oikeasti pohjaksi strategioille ja sitä myöten päätöksentekoon. Kaikkia tarvitaan.

Yhteisen ennakointiprosessin pitäisi olla ensisijaisesti tulevaisuuksien rakentamista. Tulevaisuudenkuvat ovat tärkeitä, jotta voimme TEHDÄ tulevaisuutta. Koska K-S ELY/MYR voi tehdä omat rahoituslinjaukset, ennakoititiedon pitäisi näkyä rahoituspäätöksissä.

Tarvitaan kokonaisvaltainen ymmärrys ennakoinnista ja ennakoititiedon lukutaitoa. "Ennakointijargonia" on popularisoitava. Tietoa on tulkittava kriittisesti ja tarkasteltava erilaisia tulevaisuuskuvia samanaikaisesti.

Ennakoititiedon pohjalta on uskallettava tehdä suunnanmuutos. Analyysin lisäksi täytyy pystyä tekemään operatiivisia johtopäätöksiä toimintaan. Kuka osaa ja uskaltaa sanoa, mihin suuntaan on mentävä?

KOKEMUSTIETO → ANALYYSI → OPPIMINEN → SUUNNAN MUUTTAMINEN

Joka paikassa!
Jokainen mukaan
ennakoitityöhön!
Ennakoiva
työote!

Jyväskylän kaupungin uusi valtuusto on suurten haasteiden edessä, jos Jyväskylä haluaa menestyä. Miten jäsenille saadaan ennakoitietoa ja miten he muodostavat yhteisen tulevaisuuden näkymän?

Miten ennakointi näkyy 2014+ rakennerahastokauden valmistelussa?

Sama huoli koskee kaikkia maakunnan valtuustoja. Voitaisiko ennakointi huomioida Keski-Suomen liiton ja kuntien välisessä vuoropuhelussa? Millaista tulevaisuustyöskentelyä valtuustoille voisi järjestää? Miten syksyn 2013 maakuntaristeilyllä luodaan yhteistä tulevaisuutta?

Median rooli merkittävä mielikuvien luomisessa.

Mikä on ennakoinnin vaikuttavuus?

Millä tavalla vaikuttavuutta voidaan mitata? Onko siihen olemassa työkaluja? Kuka mittaa?

Jalkauttamisformaatit: 15 minuutin tulevaisuuskatsauksia esimerkiksi elinkeino-yhtiöiden ja yrittäjien hallituksille.

Mikä pitäisi olla tulevaisuuden tarkastelun aikajänne?

Aikajänne riippuu organisaatiosta: mikä on olennainen tieto kenellekin. Liiallinen suunnittelu on vaarallista. Tarvitaan pitkän ja lyhyen aikavälin ennakointia. Lyhyet trendit (esim. työllisyys) >< Pitkät hitaat prosessit (esim. ympäristö, infrastruktuuri)

KESKI-SUOMEN AIKAJANA, ALUEELLISET KEHITYSNÄKYMÄT & PK-BAROMETRI

Onko esiteltyjen julkaisujen sisällöissä kehittämistä? Mitä?

Missä yhteinen keskustelu käydään? Rajapintaa yritysten ja organisaatioiden välillä ei ole.

Millä tavalla viestit saadaan parhaiten kulkemaan kehittämissyhtiöiltä ennakointiprosessiin? Mitä asioita voidaan kertoa, jotta luottamuksellisuus säilyy?

Kuinka paljon tehdään päällekkäistä ennakointi- / selvitystyötä? Esimerkiksi kehittämissyhtiöt jatkuvasti kiinni yritysten iholla. Hyödynnetäänkö tätä tietoa riittävästi?

Miten tietoa kootaan 24/7? Onko työkalua signaalien keräämiseen?

Ennakointi kaikilla sektoreilla yhtä aikaa: ei vain elinkeinonäkökulma, vaan myös koulutussektori, SOTE, kestävä kehitys jne.

Uskalletaanko irroittautua nykyhetkestä ja miettiä uudenlaisia tulevaisuuden vaihtoehtoja?

onko olemassa resurssi, joka keskittyy puolueettomasti analysoimaan seutua, aluetta ja globaalia kehitystä?

2. MITEN LAADITAAN?

Onko julkaisujen laadintatavassa kehittämistä? Mitä? Millä tavalla eri seuduilla toimitaan? Mitkä ovat "tuotosten" roolit ja suhde toisiinsa?

Tietoa on paljon. Sitä on koottava ja yhdistettävä tehokkaammin, jotta tiedon vertailu on helpompaa. On hyvä, että erillisselvityksiä on olemassa, mutta synteessin rakentaminen on haastavaa. Tiivistelmiä tarvitaan. Dataa on visualisoitava ja hyödynnettävä infografiikkaa.

Osalla ennakointityössä mukana olevilla on hyvä ja tarkka käsitys elinkeinoelämän odotuksista ja näkemyksistä ja osalla taas ei. Eri ryhmien kokoonpainoihin olisi kiinnitettävä huomiota, jotta tieto leviää eri asiantuntijoille ja organisaatioihin.

Kehittämistä on!

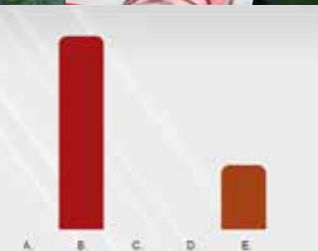
Tarkastellaan asioita enemmän "laatikon" ulkopuolelta.

Skenaariotyöskentelyn lisääminen ja hiljaisten signaalien tunnistaminen. Mistä signaalit otetaan? Myös kv- näkökulman on parannettava. Vertailu muiden alueiden kanssa tärkeämpää kuin meidän "jäsentenvälinen". Keskustelua voisi lisätä myös maakuntien välillä. Ei käperryttäisi vain Keski-Suomeen näin vahvasti.

Avainhenkilöillä täytyy olla hyvä kokonais käsitys käsitellyistä asioista. Aineistoja voisi pilkkoa teemoittain ja jakaa tiivistelmiä niille tahoille tai seuduille, jota asia koskee.

AIKAJANA

Pitäsikö Aikajana julkistaa ennen barometrejä - historiatieto ennen näkemystä? Aikajanan voisi teemoittaa. Hinta- laatusuhdetta pidetään hyvänä ja aineistoa käyttökelpoisena ja ajantasaisena.

Kenet näet Aikajana - julkaisun ensisijaisena kohderyhmänä aluekehitysviranomaisten lisäksi?

- A. yritykset (0%)
- B. elinkeino-yritykset (75%)
- C. koulutusorganisaatiot (0%)
- D. kolmas sektori (0%)
- E. kuntapäätäjät (25%)

Mielenkiintoista olisi verrata Aikajanaan tilatun tiedon ja yritysten kertoman (aluetaloustalouksessa) tiedon yhtenevyyttä/ eroja. Ja pohtia syitä mahdollisiin eroihin.

PK-BAROMETRI

Barometri näyttää kertovan hyvin mitä tapahtuu nyt., mutta tiedot ovat vain yleisellä tasolla ja se on raskas. Pk-barometrin pitäisi olla enemmän kantaa ottava ja sisältää laadullista analyysia.

Kenet näet Pk-barometri-julkaisun ensisijaisena kohderyhmänä aluekehitysviranomaisten lisäksi?

- A. yritykset (23.1%)
- B. elinkeino-yritykset (23.1%)
- C. koulutusorganisaatiot (0%)
- D. kolmas sektori (0%)
- E. kuntapäätäjät (53.8%)

Kuinka kattavasti yrittäjät vastaavat?

Miten rehellisesti pk-yrittäjät vastaavat?

Syksyn 2012 Pk-yrityksbarometri perustuu 3 900 pk-yrityksen vastauksiin. Keski-suomalaisia näistä yrityksistä oli 306 kappaletta.

ALUEELLISET KEHITYSNÄKYMÄT

Raportti on käyttökelpoinen osa ennakointityötä - keskustelut seuduilla parasta antia.

Laaditaan kaksi kertaa vuodessa, onko liian raskas? Riittääkö joka taholla resursseja tähän?

Seudulliset raportit ovat vahvasti tekijöidensä näköiset, siksi vertailtavuus hankalaa. Myös keskiarvojen antama tieto varsin kyseenalaista ja osittain tieto on "mutua". Seutujen pitäisi tehdä yhteistä analyysia.

Missä Jyväskylä? Miten Jyväskylän seudulla laaditaan?

Kaikki julkaisut löytyvät keski-suomi.infosta!

Muuttuu jatkossa siten, että vuoden ensimmäinen on kattavampi ja seuduilla laadittu. Syksyn katsaus tehdään ELY:n ja maakuntaliiton yhteistyönä, tarvittaessa pyydetään seuduilta tarkennus. Tästä on sovittu TEMin kehittämisseminaarissa.

Laadintatapa on se, että seutu peilaa omaa kehitystään eikä ole tarkoitus tehdä seutujen välistä vertailua. Mikäli tätä halutaan, laadintatapa on muutettava. Oleellista on seuduilla käytävä keskustelu ja analyysi tilanteesta. Mikä olisi menetelmä seututilaisuuksien ohella / sijasta?

Voisiko Jyväskylän kaupunki ottaa vetovastuun laadinnasta JKL seudun osalta? Sen merkitys ja painoarvo suhteessa muuhun maakuntaan merkittävä. Mikä pitäisi olla Jykesin rooli?

Kenet näet Alueelliset kehitysnäkökymät - julkaisun ensisijaisena kohderyhmänä aluekehitysviranomaisten lisäksi?

- A. yritykset (4.5%)
- B. elinkeino-yritykset (40.9%)
- C. koulutusorganisaatiot (22.7%)
- D. kolmas sektori (4.5%)
- E. kuntapäätäjät (27.3%)

3. MITÄ EI OLE HUOMATTU

Mitä puuttuu? Miten se tuotetaan? Eri asiantuntijaryhmät tiedon tuottajina ks.infoon (mitä nämä ryhmät voisivat olla?)

HANKKEET -ASiantuntijaryhmänä

Hankkeiden tieto ennakoitivyössä

- Hankkeiden yhteistapaamiset
- Ohjausryhmät ja hallinnoijat

Rahoittajat velvoittavat jatkossa hankkeet tuottamaan sovitun tiedon. Kerätään muutamilla yksittäisillä kysymyksillä koordinoitusti ennakoitivyöä hankkeilta.

KV-YHTEISTYÖ JA ENNAKOINTI

Miten seurataan kansainvälisiä trendejä: vierailuilla ja muutoin "passiivisesti"

KV-yhteyksien round table uudelleen käyntiin. Toimii tiedotuskanavana kv-hankkeista ja yhteistyöstä. Missä käydään ja mistä vieraita tulee?

"KUUMAT RYHMÄT"

- opiskelevat yrittäjät
- nuoret aktiivit
- tutkijaryhmät ja innovaattorit - patenttien luojat

Mennään mukaan "kuumien ryhmien" tapahtumiin ja tilaisuuksiin. Etsitään some*kanavat - heitetään kysymyksiä, kysytään tietoa.

Some-osaamisen lisääminen ennakoitiverkoston aktiiveille?

Kutsutaan ennakoitivyöryömiin joskus sellaisia ihmisiä, nuoria tai vanhoja, jotka eivät ole olleet kertaakaan täällä mukana. Uusia, tuoreita ajatuksia aivan takuulla! Lehti-ilmoitus?

YRITTÄJÄT

Yrittäjät keskustelemaan valtuustojen iltakouluihin tulevaisuudesta ja yritysten ennakoitivyöryömiä. Toisaalta yrityksiin pitää jalkautua.

Miten ja kuka jalkautumisen tekee, jotta ei taas kuormiteta liikaa pieniä yrityksiä?

NUORET JA KOULULAISET

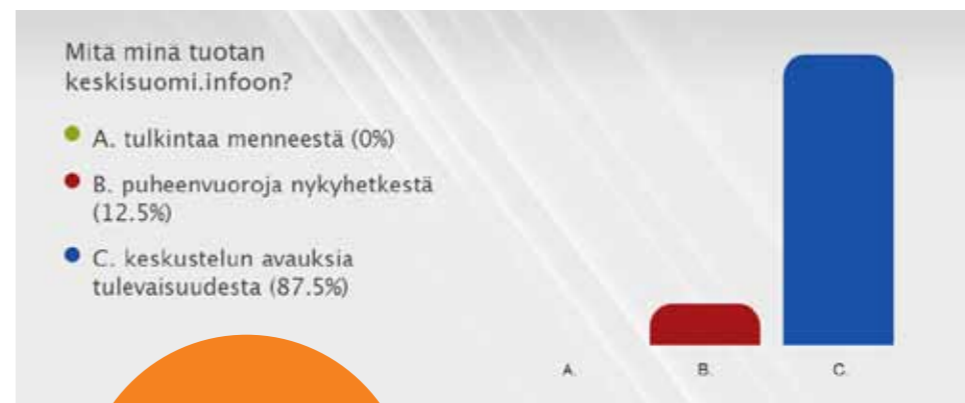
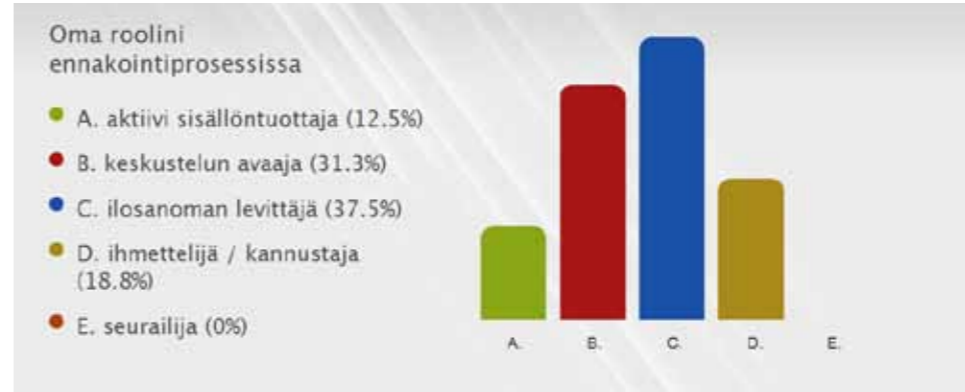
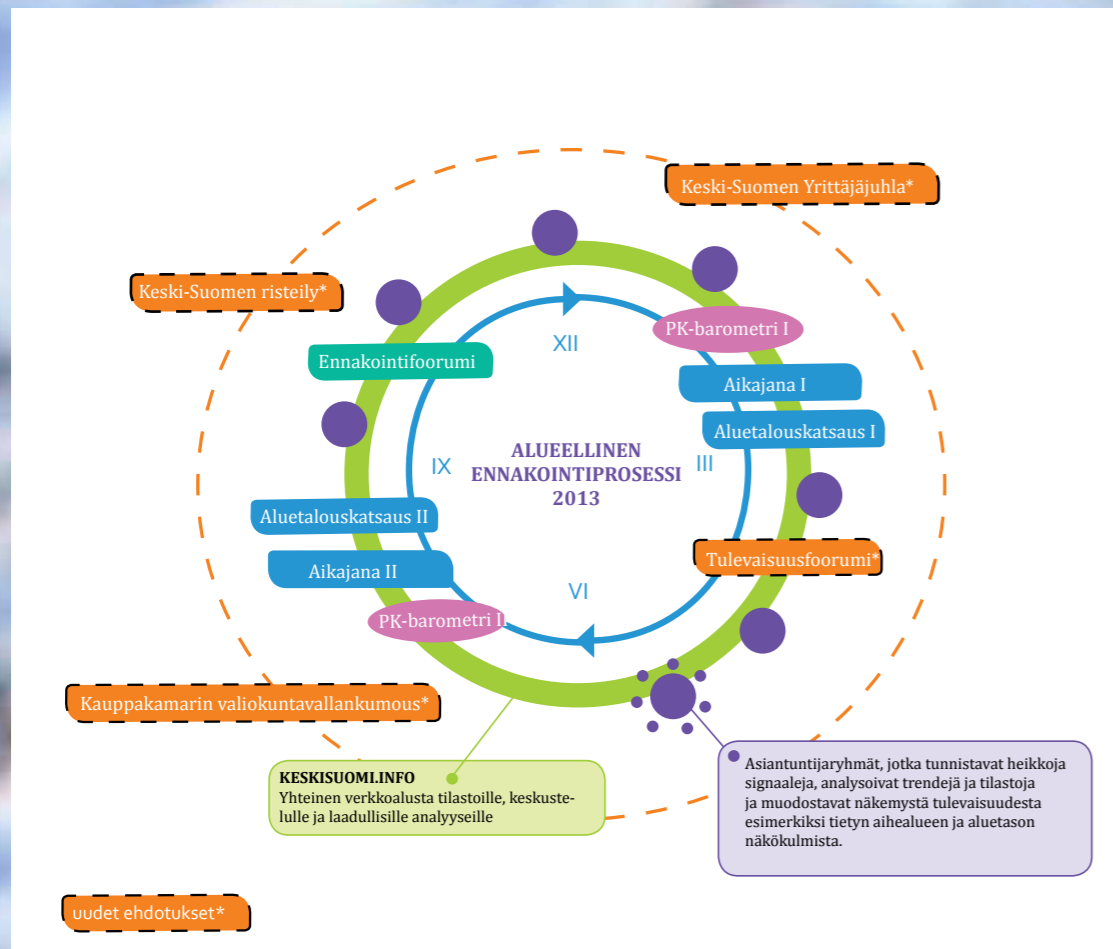
Nuoria on otettava ja haastettava mukaan ennakoitivyöryömiä entistä enemmän. Siis lukiolaisia, opiskelijoita ja muita oikeasti nuoria.

Mikä tulisi olla JAMKin ja yliopiston oma rooli kerätä tulevaisuusnäkyä kv-opiskelijoiltaan? Miten se voitaisiin tehdä?

Näin Turussa: Turun Klassikon lukiolaisten tulevaisuuskuva ovat upeaa luettavaa! [#2030fi](http://t.co/OHexi6wZ) Voisiko opetus/sivistystoimi eri kunnissa olla aloitteellinen? Kirjoituskilpailu?

Laitetaan koululaiset kirjoittamaan esim. "tulevaisuuden kotiseudusta tai tulevaisuuden työstä/ toiveammateista". Nuorten tulevaisuuskuva löytyy varmasti helmiä jatkojalostukseen.

4. TUUNATAAN VUOSIKELLO 2013

Ota yhteyttä!
 seija.kiiskila@jamk.fi
 tai anu.huotari@jamk.fi

5. Innovaatiokeskittymä

Kysymyksiä viestiseinalle ja Veli-Pekka Heikkisen vastaukset.

Kenellä on vastuu kehittämistoiminnan koordinoinnista maakunnassa?

Innovaatiokeskittymän rakentamisprosessi on aikamoinen suunnitelmapainotteinen julkisvetoinen hanke.

Millä perusteella aktiiviset innovaatiokeskittymän osalliset valitaan?

Minun käsitykseni mukaan uudistuvalla maakunnan yhteistyöryhmällä tulee olemaan keskeisin rooli.

Näin on. Valtio ja valitut 12 yli 100 000 asukkaan kaupunkikeskittymät ovat keskiössä. Kun painopiste on erityisesti kasvussa, niin toivottavasti kaikki saadaan mukaan osallistumaan. Yritykset voivat panostaa kasvuun eniten.

Toivottavasti ne, joilla on parhaat ideat jalostettavaksi innovaatioiksi.

Kyllä - sillä loistava innovaatio voi syntyä missä vain.

Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman kautta. Sekään ei riitä vaan on lähdettävä hakemaan lisää resursseja (€) suoraan Brysselistä ja muualta maailmalta.

Tekesiltä loistava uusi avaus!

Ottamalla mm. kansalaiset mukaan asuinalueiden kehittämiseen Kankaan mallin mukaisesti. Antti on mukana ja tuo arvokasta seudun ulkopuolista näkemystä keskittymään.

Jyväskylän innovaatiokeskittymän rakentamisessa ei pidä unohtaa ympäröivää maakuntaa/ maaseutua! Ollaan rohkeita ja erotutaan muista ja hyödynnetään myös maaseutualueiden osaamista, resursseja yms. Olemme hölmöjä, jos näin ei tehdä! Kaupunki tarvitsee maaseutua ja päinvastoin!

Miten Jyväskyläläkeskinen innovaatiokeskittymä yhdistetään tulevaan koko Keski-Suomen EU-ohjelmaan?

Asiakaslähtöisimmät palvelut tarvitaan: Nuorten tulevaisuusvalmiuksien kehittämiseen, ennaltaehkäisevään terveystyöhön, kuntien palvelutuotannon kehittämiseen. Tekesin uusi ohjelma "Fiiliksestä fyrkkaa" tuo uuden näkökulman asiakaslähtöisyyteen: tunteen!

Miten Innovaatiokeskittymän toiminta on ajateltu joukkoistaa? Miten minä voin osallistua Innovaatiokeskittymän rakentamiseen? Mihin Antti Hautamäki on joutunut innovaatiokeskittymän valmistelusta??

